

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Регіональний менеджмент і маркетинг

Шифр та назва спеціальності

281 – Публічне управління та адміністрування

Інститут

ІНІ соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма

Адміністративний менеджмент

Кафедра

Соціології і публічного управління (305)

Рівень освіти

Магістр

Тип дисципліни

Спеціальна (фахова), вибіркова

Семестр

2

Мова викладання

Українська, англійська

Викладачі, розробники

Круглов Віталій Вікторович

Vitalii.Kruhlov@khpi.edu.ua

Доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри соціології і публічного управління

Науково-педагогічний стаж - понад 10 років. Досвід роботи в органах державної влади - 20 років. Автор понад 200 наукових та навчально-методичних праць.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

<https://web.kpi.kharkov.ua/sp/professors-ko-vikladats-kij-sklad/>

Загальна інформація

Анотація

Курс «Регіональний менеджмент і маркетинг» забезпечує професійний розвиток здобувача вищої освіти та спрямована на формування у них сучасного мислення та комплексу знань у сфері управління територією з точки зору системного підходу (вивчення території як соціально-економічної системи, основними параметрами якої є цільове призначення, правові та нормативні засади діяльності, ресурси, процеси і структура, розподіл праці та ролей, соціальні відносини, що забезпечують синергійний ефект діяльності); формування професійних компетентностей щодо управління стратегічними та тактичними змінами територій, навички управління інноваціями, ресурсами, ризиками, процесами, змінами, якістю відповідно до моделей New Public Management і Good Governance, розподілу влади між різними рівнями та підвищення ефективності управління територіями в Україні умовах реформ

Мета та цілі дисципліни

Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань у сфері менеджменту і маркетингу територій, умінь та навичок у використанні інструментів менеджменту і маркетингу на практиці з метою зростання конкурентоздатності міста, регіону чи країни.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Індивідуальне завдання - реферат. Підсумковий контроль - залік.

Компетентності

ЗК03. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК09. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми; адаптуватися та діяти в нових ситуаціях і впоратися з тиском.

СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

Результати навчання

РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

РН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): денна форма: лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год.; заочна форма: лекції – 4 год., практичні заняття – 2 год., самостійна робота – 114 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

«Правове регулювання публічного управління в Україні», «Ризик-менеджмент в системі прийняття управлінських рішень», «Система публічного управління в Україні», "Світоглядні засади управлінської діяльності", "Глобалізація і політика національної безпеки"

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Під час проведення лекційних занять з навчальної дисципліни передбачено застосування таких методів навчання: пояснювальне-ілюстративний метод; метод проблемного викладення; частково-пошуковий.

Під час проведення семінарських занять застосовується: частково-пошуковий, або евристичний метод (під час виконання індивідуальних завдань) та дослідницький

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Предмет, завдання та зміст регіонального менеджменту і маркетингу

Предмет і завдання дисципліни. Зміст та основні поняття, пов'язані з територіальним менеджментом і маркетингом (РММ). Етапи формування РММ як науки та сфери практичної діяльності. Регіональна економічна та соціальна політика. Характеристика та зміст основних структурних складових. Обґрунтування необхідності адміністративно-регіонального поділу України. Регіональна економічна та соціальна політика. Види регіональної економічної та соціальної політики, їх взаємозв'язок. Структура економічної політики регіону. Характеристика та зміст основних структурних складових.

Тема 2. Територія як об'єкт управління. Територіальний менеджмент і маркетинг у контексті глобалізації

Регіон, як головний об'єкт РММ. Мета та головні аспекти регіональної політики держави. Регіональна структура і регіональна політика. Поняття регіону і регіонального господарства. Територіальна організація влади в Україні та територіальне управління. Методологія дослідження проблем територіальної організації влади та регіонального управління в Україні. Територіальні основи публічної влади в Україні. Трансформаційні процеси у сучасній Україні. Система адміністративно-регіонального устрою України. Актуальні проблеми організації регіонального управління в Україні. Адміністративно-територіальне управління: світовий досвід. Побудова регіонального управління в європейських країнах. Світова практика побудови моделей територіальної організації влади. Порівняння підходів до регіонального управління в деяких країнах.

Тема 3. Методи, функції та інструменти регіонального менеджменту і маркетингу

Поняття та характеристика системи РММ. Характеристика основних складових системи РММ. Основні функції РММ. Ресурсне забезпечення регіонального управління. Аналіз стану економіки регіону. Прогнозування та планування регіонального розвитку. Визначення місця регіонального економічного аналізу серед основних функцій РММ.

Тема 4. Організація, контроль та регулювання реалізації основних функцій регіонального менеджменту і маркетингу

Поняття організаційної структури системи регіонального управління, її оптимальність та якість. Характеристика етапів побудови організаційної структури системи регіонального управління. Визначення доцільності вдосконалення організаційної структури. Методи та принципи проектування організаційних структур системи регіонального управління. Поняття та зміст регіонального контролю. Обґрунтування необхідності регіонального контролю та регулювання регіонального розвитку. Формування системи регіонального контролю. Визначення основних складових системи: цілей та завдань, процесу, функцій, методів, принципів та функцій, а також ресурсного забезпечення контролю регіонального розвитку.

Тема 5. Маркетингові технології як основний інструмент регіонального менеджменту

Поняття регіонального маркетингу. Умови виникнення регіонального маркетингу. Цілі і завдання регіонального маркетингу. Внутрішній і зовнішній територіальний маркетинг. регіонального маркетингу. Просування регіонального продукту. Загальні підходи до макросегментації в територіальному маркетингу. Загальні підходи до мікросегментації в територіальному маркетингу. Характеристика споживачів у територіальному маркетингу. Позичування й диференціація території. Аналіз конкуренції в територіальному маркетингу. Диференціація території: теоретичний та практичний аспекти. Класифікація конкурентних переваг території. Аналіз конкуренції в територіальному маркетингу

Тема 6. Територіальний маркетинг країни, регіону, міста

Внутрішній і зовнішній імідж країни. Побутовий, соціально-економічний, діловий і фінансовий імідж країни. Вибір бренду в процесі формування іміджу країни. Управління функціонуванням і розвитком регіону. Складові регіонального маркетингу. Складові регіонального маркетингу. Імідж регіону і його складові. Специфіка міського маркетингу. Місто й маркетингові комунікації. Імідж міста й інструменти муніципального маркетингу.

Тема 7. Управління ресурсами територій країни в умовах змін

Управління ресурсами територій країни в умовах змін (трудовами, фінансовими, інвестиційними, інноваційними та ін.). Поняття «місцеве господарство». Об'єкти та суб'єкти права комунальної власності. Система інструментів, алгоритмів і методів форсайту для цілей стратегічного РММ. Стратегічний РММ у ході проведення змін. Реформування системи державного управління відповідно до стандартів публічного адміністрування, прийнятих в Європейському Союзі та країнах розвиненої демократії.

Тема 8. Територіальний менеджмент і маркетинг як засіб забезпечення сталого регіонального розвитку в умовах воєнного стану

Функції та методи антикризового РММ. Комунікативне забезпечення антикризового РММ. Принципи сталого розвитку регіонів в Україні. Основні напрями сталого розвитку територіальної громади. Концепції сталого регіонального розвитку. Порівняльна характеристика категорій „регіональний розвиток” і „регіональне зростання”. Визначення поняття „економічний розвиток регіону”. Формування та обґрунтування системи показників, що характеризують економічний розвиток регіону. Їх кількісні та якісні характеристики. Методика визначення й оцінки рівня

економічного розвитку регіону на основі інтегрального показника. Розробка та обґрунтування критеріїв оцінки. Економічні та соціальні наслідки воєнного стану для регіонів. Адаптація стратегічних планів до умов кризи. Стратегії просування регіонів в умовах обмежених ресурсів. Аналіз успішних міжнародних практик та можливості їх адаптації в Україні.

Теми практичних занять

Тема 1. Предмет, завдання та зміст регіонального менеджменту і маркетингу.

Основні поняття маркетингу та менеджменту: потреба, запит, товар, ринок. Сутність регіонального управління та маркетингу. Організаційно-правовий механізм публічного управління на територіальному рівні. Моделі територіальної організації влади. Місцеве самоврядування в системі територіальної організації влади. Елементи системи місцевого самоврядування. Ради як колегіальні представницькі органи влади загальної компетенції. Повноваження місцевих рад у галузі бюджету, фінансів і цін. Виконання місцевими радами делегованих повноважень.

Тема 2. Територія як об'єкт управління. Територіальний менеджмент і маркетинг у контексті глобалізації

Територіальний продукт. Просування територіального продукту. Маркетинг країни. Централізація та децентралізація у державному управлінні регіоном в умовах переходу до ринкових відносин. Основні задачі централізації. Централізація та децентралізація територіальної організації влади. Моделі територіальної організації влади.

Тема 3. Методи, функції та інструменти регіонального менеджменту і маркетингу

Ребрендинг регіонів. Бренди регіонів: суть, зміст, формування. Конкурентоздатність та інвестиційна привабливість регіону. Роль стратегії в забезпеченні сталого розвитку регіону. Методи стратегічного управління й планування. Відмінність між довгостроковим та стратегічним плануванням. Функції стратегічного управління і планування. Технологія стратегічного планування. Система стратегічного планування. Особливості стратегічного планування на національному рівні в Україні. Стратегічне планування на регіональному рівні. Алгоритм стратегічного планування розвитку регіону. Комунікативне забезпечення процесу стратегічного планування.

Тема 4. Організація, контроль та регулювання реалізації основних функцій регіонального менеджменту і маркетингу.

Позиціонування та диференціація території. Передумови маркетингової орієнтації території: динаміка розвитку та реакція на кризу. Визначення основних складових системи: цілей та завдань, процесу, функцій, методів, принципів та функцій, а також ресурсного забезпечення контролю регіонального розвитку. Характеристика законодавчої бази, як інструменту регулювання економічного розвитку території.

Тема 5. Маркетингові технології як основний інструмент регіонального менеджменту

Цілі та завдання регіонального менеджменту та маркетингу. Основні функції регіонального менеджменту та маркетингу. Принципи територіального маркетингу.

Тема 6. Територіальний маркетинг країни, регіону, міста.

Види маркетингу територій. Поняття та ознаки території, характеристика території. Маркетинг регіону. Маркетинг міста. Маркетинг місць. Позиціонування й диференціація території. Аналіз конкуренції в територіальному маркетингу. Диференціація території: теоретичний та практичний аспекти. Класифікація конкурентних переваг території. Аналіз конкуренції в територіальному маркетингу.

Тема 7. Управління ресурсами територій країни в умовах змін.

Територіальний продукт як інструмент регіонального маркетингу. Просування територіального продукту. Позиціонування й диференціація території. Аналіз конкуренції в територіальному маркетингу. Диференціація території: теоретичний та практичний аспекти. Класифікація конкурентних переваг території. Аналіз конкуренції в територіальному маркетингу.

Тема 8. Територіальний менеджмент і маркетинг як засіб забезпечення сталого регіонального розвитку в умовах воєнного стану.

Характеристика споживачів у регіональному менеджменті та маркетингу. Загальні підходи до макросегментації в територіальному розвитку. Система моніторингу показників сталого розвитку. Основні індикатори сталого розвитку регіону. Поняття кризи та характеристика основних концепцій кризи. Класифікація криз та їхня характеристика. Концептуальне пояснення ситуаційної теорії управління в кризовій ситуації та шляхів її вирішення. Проблеми регіонального

розвитку та їх характеристики. Принципи і методи антикризового регіонального управління. Міжнародна допомога та її вплив на розвиток регіонів. Досвід інших країн у подоланні наслідків військових дій. Співпраця з міжнародними організаціями та фондами.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, статті, нормативно-правові акти) для самостійного вивчення та аналізу.

Курс передбачає виконання індивідуального завдання у вигляді реферату та представлення його як презентацій за темою курсу, що студент вільно обирає з числа тем, які пропонуються або узгоджує з викладачем ініціативну тематику. Студент здійснює бібліографічний пошук, складає план презентації або ставить питання, на які треба отримати аргументовану відповідь, опанувавши джерела за темою, студент розкриває зміст питань та представляє виконану роботу на семінарі. Обсяг презентації – 16-25 слайдів, текст доповіді – 4-6 стандартних сторінок. Основний зміст презентації доповідається у вільній формі на семінарському занятті, і студент отримує оцінку (20 балів), що додається до загального рейтингу

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. (із змінами). URL: www.zakon4.rada.gov.ua.
2. Про місцеве самоврядування в Україні [Електронний ресурс] : Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР. URL: www.zakon4.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80.
3. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 кв. 1999 р. № 586-XIV //Офіційний вісник України. 1999. № 18. Ст. 774
4. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011р. № 3166-VI (із змін. і доповн.). URL: www.zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3166-17.
5. Василевська Т. Е. Етика державного управління: підручник / Т. Е. Василевська, В. О. Саламатов, Г. Б. Марушевський ; за заг. ред. Т. Е. Василевської. К. : НАДУ, 2015. 204 с.
6. Вдовенко С.М., Вдовенко Ю.С., Рогова О.В. Адміністративно-територіальний менеджмент: Навч. посіб. Ніжин:ТПК «Орхідея», 2016. 212 с.
7. Гладкий О. В. Менеджмент регіонального розвитку: навчальний посібник. "Академвидав". 2013. 248 с.
8. Основи публічного адміністрування : навч. посіб. / Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, М. С. Ковтун [та ін.] ; за заг. ред. Н.П. Матюхіної. Х. : Право, 2018. 172 с.
9. Основи регіонального управління в Україні : підручник / авт.-упоряд. :В. М. Вакуленко, М. К. Орлатий, В. С. Куйбіда та ін.; за заг. ред. В.М. Вакуленка, М.К. Орлатого. К. : НАДУ, 2012. 576 с.
10. Попов С.А., Панченко Г.О. Інноваційний розвиток системи органів публічної влади: стратегічний підхід : навч. посіб. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. 220 с.
11. Прогнозування та управління соціально-економічними процесами в регіоні : монографія / кол. авт. ; за заг. ред. В. С. Загорського. Л. : ЛРІДУ НАДУ, 2016. 240 с.
12. Ромат Є. В., Гаврилечко Ю. В. Маркетинг у публічному управлінні : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 288 с.
13. Система публічного управління в умовах децентралізації влади: механізми горизонтальної взаємодії : монографія / Л. Л. Приходченко, С. Є. Саханенко, П. І. Надолішній та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. 332 с.
14. Територіальна організація влади в Україні: підручник / Ю. О. Куц, В. В. Мамонова, В. В. Наконечний, О. В. Ольшанський; за заг. ред. д.держ.упр., проф. В. В. Мамонової. 2–ге вид., випр. і доп. Х.: Вид–во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2017. 260 с.
15. Шевченко В.М., Мостова А.Д. Територіальний маркетинг: збірник завдань для практичних занять і самостійної роботи (практикум) Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2017. 96 с.

Додаткова література

1. Бачинська К.В., Марущак В. П., Марущак О. І. Державне управління, планування, фінанси : монографія / К. В. Бачинська. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. 228 с .
2. Віліжінський В. М., Попов М. П. Реформування системи місцевого самоврядування в Україні з урахуванням національних традицій врядування : монографія. О. : ОРІДУ НАДУ, 2016. 182 с.
3. Ганущак Ю. І. Територіальна організація влади: напрямки змін: монографія; за заг. ред. В. С. Куйбіди ; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Львів : Астролябія, 2018. 166 с.
4. Модель делегування суспільних послуг: польський досвід для України : практ. посіб. / авт. кол. : М. Дадел, С. Серьогін, Є. Бородін [та ін.]. Д. : Грані, 2016. 136 с.
5. Регіональне управління : навч. посіб. / М. М. Іжа, Л. Л. Приходченко , С. Є. Саханенко та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. 652 с.
6. Розвиток людських ресурсів у сфері підприємництва: теорія і практика державного регулювання: монографія/ Н.В. Статівка, О.В. Жадан, В.Л. Міненко, Терещенко Д.А. та ін.; за заг. ред. д.держ.упр., проф.. Н.В. Статівки, д.держ.упр., проф. О.В.Жадана. Х.: Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр» , 2017. 200 с.
7. Gryshchenko I., Kruhlov V., Lypchuk O., Lomaka I., Kobets Y. Infrastructural Development of Smart Cities as the Background of Digital Transformation of Territorial Units: El Desarrollo Infraestructural de las Ciudades Inteligentes como Contexto de la Transformación Digital de las Unidades Territoriales. Cuestiones Políticas. 2022. №40(73). P. 233-250.
8. Kruhlov V., Dvorak J., Moroz V., Tereshchenko D. Revitalizing Ukrainian Cities: The Role of Public-Private Partnerships in Smart Urban Development. Central European Public Administration Review. 2024. №22(1). P. 85–107.
9. Kruhlov V., Dzhyhora O., Trubakov Y., Kotsur V. Buryk Z. The Strategic Role of the State in Stimulating and Supporting Economic Growth: Tools, Policies and Influence on the Modern Economic Paradigm. Economic Affairs (New Delhi). 2023. № 68(04). P. 2289-2304..

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (40%) та поточного оцінювання (60%). Залік: письмове завдання (2 запитання з теорії) та усна доповідь по ним. Поточне оцінювання: 2 онлайн тести та індивідуальне завдання (по 20%)

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Володимир МОРОЗ

28.06.2024

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Віталій КРУГЛОВ

28.06.2024

